

Nalov originala:
OUR REVOLUTION: A FUTURE TO BELIEVE IN

Copyright © 2016 Bernie Sanders

Copyright © 2016 ovog izdanja KONTRAST izdavaštvo

Za izdavača:
Vladimir Manigoda

Urednik:
Danilo Lučić

Prevod:
Anja Marković, Stefan Kostadinović i Slobodan Ivanović

Lektura i korektura:
Nada Parandilović

Dizajn korica:
Milica Stefanović

Štampa:
Kontrast štampa

Tiraž:
500

Izdavač:
Kontrast, Beograd
Klaonička 2, Zemun
e-mail: jakkontrast@gmail.com
kontrastizdavastvo.com
facebook.com/KontrastIzdavastvo
www.gliif.rs

BERNI SANDERS

NAŠA REVOLUCIJA: BUDUĆNOST U KOJU VERUJEMO

KONTRAST

Ova knjiga posvećena je mojim roditeljima Eliju i Doroti Sanders, i celoj mojoj porodici: supruzi Džejn, bratu Leriju, mojoj deci Leviju, Heder, Karini i Dejvu, i njihovim supružnicima Rejn, Marku, Blejku i Lizi; kao i mojim unucima Sani, Kolu, Rajliju, Grejsoru, Eli, Tesu i Dilanu. Njihova ljubav i podrška su me održali sve vreme.

Ova knjiga takođe je posvećena stotinama hiljada volonteru koji su vredno radili, na sve moguće načine, kako bi naša kampanja postigla uspeh. Zbog vas sam optimističan kad je u pitanju budućnost ove zemlje. Ne odustajte. Borba mora da se nastavi.

Sadržaj:

Uvod / 7

PRVI DEO

**PROGRAM RADA ZA NOVU AMERIKU:
KAKO DA PREOBLIKUJEMO NAŠU ZEMLJU?**

1. Pobediti oligarhiju / 13
2. Pad američke srednje klase / 35
3. Kako zaustaviti lažiranu ekonomiju / 48
4. Zdravstvo za sve / 154
5. Kako postići pristupačno visoko obrazovanje / 180
6. Borba sa klimatskim promenama / 197
7. Prava reforma krivično-pravnog sistema / 218
8. Hitna reforma imigracije / 233
9. Zaštitimo najugroženije među nama / 249
10. Korporativni mediji i pretnja za našu demokratiju / 266

DRUGI DEO

KANDIDATURA ZA PREDSEDNIKA

1. Kako postajemo ovakvi? / 295
2. Moj politički život u Vermontu / 312
3. Razmišljanje o kandidaturi / 335
4. Kako se vodi predsednička kampanja? / 375
5. Početak kampanje / 402
6. U toku kampanje / 414

Zaključak / 470

Zahvalnica / 473

Uvod

KADA SMO ZAPOČELI PREDSEDNIČKU KAMPANJU u aprilu 2015, politički establišment i mediji smatrali su je „autsajderskom” kampanjom, nečim što ne treba uzimati za ozbiljno. Ipak, bio sam senator male države – moje ime je bilo slabo poznato. Naša kampanja nije imala novca niti smo bili politički organizovani, i sukobljavali smo se sa celokupnom Demokratskom strankom. Uzgred, takođe smo se kandidovali protiv najmoćnijeg političkog pogona u zemlji. Clinton mašinerija dva puta je osvojila predsedničke izbore za Bila Klinton-a, i zamalo osvojila predsedničku nominaciju Demokrata za Hilari Klinton 2008.

Kada je naša kampanja u julu 2016. privедена kraju, ispostavilo se da su stručnjaci sve pogrešno predvideli – potpuno pogrešno. Bili smo deo istorije i vodili smo jednu od najznačajnijih kampanja u modernoj istoriji zemlje, kampanju koja će iz korena promeniti Ameriku.

Osvojili smo više od 13 miliona glasova na preliminarnim izborima i kokusima širom zemlje. Pobedili smo u dvadeset dve države, a u više od nekolicine pobjeda je bila ubedljiva. Osvojili smo 1.846 sigurnih glasova delegata na Konvenciju demokratske stranke, 46% od ukupnog broja.

Bitno je to da smo u praktično svakoj državi osvojili veliku većinu glasova mlađih ljudi – budućnosti Amerike. Osvojili smo veliki procenat glasova od belaca, crnaca, Latinoamerikanaca, Azijских Amerikanaca i mlađih Indijanaca. Postavili smo temelje za Ameriku budućnosti.

Washington post je 25. aprila 2016. izvestio o rezultatima ankete koju je sproveo Harvardov Politički institut. „Podaci koje su prikupili istraživači Univerziteta Harvard pokazuju ne samo to da je Sandersova kampanja kao stvorena za neočekivano konkurentne demokratske preliminarne izbore, već i da je promenila način na koji milenijumci razmišljaju o politici”, izjavio je rukovodilac ispitivanja

Džon Dela Volp. „On ne pomera stranku ka levici. On okreće generaciju ka levici”, rekao je Dela Volp o senatoru iz Vermonta. „Bez obzira na to da li gubi ili pobeduje, bitno je da on zaista utiče na način na koji generacija – najbrojnija u istoriji Amerike – razmišlja o politici.”

U vreme velike političke apatije, kada je izlaznost birača katastrofalno niska i milioni Amerikanaca odustaju od izbora, naša kampanja privukla je energičnu podršku stotine hiljada volontera u svakoj državi u zemlji. Imali smo najbrojnije mitinge u kampanji, a ukupno je više od 1,4 miliona ljudi prisustvovalo našim javnim okupljanjima.

Kao rezultat naših pobeda u određenom broju država, sada postoji najmanje pet novih predsedništava Demokratske stranke, koja su izabrana kao deo političke revolucije. Dalje, postoji veliki broj progresivnih kandidata koje podržava naša kampanja i koji se kandiduju svuda, od školskih odbora do Kongresa Sjedinjenih Država, i većina njih će pobediti. Sveža krv. Nova energija na izborima.

I pokazali smo – na način koji može zauvek da promeni politiku u Americi – da je moguće voditi nacionalnu „grasruts” kampanju, bez moljakanja milionera i milijardera za novčane priloge. Ponosni smo na to što smo bili jedina kampanja bez superpakova. Na način jedinstven u američkoj istoriji, dobili smo osam miliona pojedinačnih priloga za kampanju. Prosečan prilog iznosio je 27 dolara. Ove donacije došle su od 2,5 miliona Amerikanaca, od kojih velika većina ima niska ili srednja primanja.

Tokom kampanje smo insistirali na raspravi o problemima koje su institucije predugo gurale pod tepih. Skrenuli smo pažnju na groteskan nivo nejednakosti prihoda i bogatstva i važnost uništenja velikih banki koje su dovele našu ekonomiju na ivicu kolapsa. Izneli smo na videlo našu užasnu trgovinsku politiku, naš pokvareni pravosudni sistem i nemogućnost ljudi da ostvare pristupačnu zdravstvenu zaštitu i visoko obrazovanje. Bavili smo se globalnom krizom klimatskih promena, potrebom za zaista sveobuhvatnom imigracionom reformom, značajjem razvijanja spoljne politike koja više ceni diplomatičku nego rat, i mnogim drugim stvarima.

Važno je da podrška koju smo osvojili pokazuje da naše ideje nisu bile marginalne. Pokazali smo da milioni Amerikanaca žele simeo, progresivan plan koji se suprotstavlja klasi milijardera i stvara vladu koja radi za sve nas, a ne samo za velike donatore kampanje.

Široko rasprostranjena podrška naroda koju smo dobili za naš program, pomogla je da se Demokratska stranka transformiše i naterala sekretarku Clinton da svoje stavove približi našem u brojnim oblastima. Započela je kampanju kao pristalica transpacifičkog partnerstva (TPP) i naftovoda „Kistoun”. Završila je kao protivnik i jednog i drugog. Kao rezultat pregovora dva tabora nakon završetka kampanje, sekretarka Clinton je usvojila čvrste stavove o visokom obrazovanju i zdravstvenoj zaštiti, koji su je približili onome za šta smo se mi zalagali.

Naša kampanja je takođe imala veliki uticaj na sastavljanje jednog od najprogresivnijih programa u dosadašnjoj istoriji Demokratske stranke. Premda u manjini, naše pristalice na kraju su oblikovale dobar deo tog programa. Evo iza čega стоји Demokratska stranka 2016:

- minimalna satnica od 15 dolara na federalnom nivou, širenje mreže korisnika socijalne zaštite, otvaranje milion novih radnih mesta, potrebnih za obnovu urušene infrastrukture
- gašenje banki „prevelikih da propadnu” i stvaranje Glas-Stigalovog zakona dvadeset prvog veka
- rešavanje rupa u zakonu, kojima se multinacionalne korporacije služe kako bi izbegle državni porez, tako što čuvaju novac u of-šor „poreskim rajevima”
- suzbijanje klimatskih promena uvođenjem poreza na emisiju ugljenika, i promena energetskog sistema smanjenjem upotrebe fosilnih goriva
- velika reforma pravosuđa koja uključuje i ukidanje smrtne kazne, zatvaranje privatnih zatvora i uspostavljanje puta koji vodi ka legalizaciji marihuane
- usvajanje sveobuhvatne imigracione reforme
- najopsežniji do sada sačinjeni program za zaštitu prava Indijanaca

Jedno mesto sam iznova i iznova isticao tokom petnaest meseci kampanje, i dozvolite mi da ga i ovde ponovim: ova kampanja se nije nikada samo i isključivo bavila izborom predsednika Sjedinjenih Američkih Država, koliko god da je to bilo bitno. Ova kampanja se bavila promenom Amerike. Bavila se činjenicom da se prava promena nikada ne odvija od vrha ka dnu. Ona se uvek odvija od dna prema vrhu. Ona se odvija kada su milioni običnih ljudi spremni na ustank i borbu za pravdu.

To je suština istorije sindikalnog pokreta. To je suština istorije ženskog pokreta. To je suština istorije pokreta za ljudska prava. To je suština istorije pokreta za gej prava. To je suština istorije pokreta za zaštitu životne sredine. To je suština bilo kakvog ozbiljnog pokreta za pravdu.

To je suština političke revolucije.

Okončao sam kampanju daleko optimističniji u pogledu budućnosti ove zemlje nego kada sam počinjao. Zar bi moglo drugačije? U Kaliforniji sam razgovarao sa hiljadama radnika svih mogućih stepena obrazovanja koji su se ujedinili u odluci da preoblikuju državu. To su bili farmeri, ekolozi, gej aktivisti i studenti. Oni znaju, a znam i ja, da smo jači kada se zajedno zalažemo i ne dozvoljavamo demagogizma da nas dele prema rasi, polu, seksualnoj orijentaciji ili mestu porekla.

U Portlandu, u državi Mejn, članovi mog štaba gledali su kako ljudi na hladnoći čekaju satima u dugim redovima, odlučni da glasaju na tamošnjim kokusima. U Arizoni su neki ljudi pet sati čekali da daju glas, ali su ostali i glasali. Širom ove zemlje ljudi se bore da stvore energičnu demokratiju koja nam je očajnički potrebna, i da zaustave naše skretanje ka oligarhiji.

U Njujorku sam hodao linijom živog zida sa radnicima Verajzona, koji su štrajkovali i koji su bili odlučni da spreče kompaniju da smanji dobit i eksternalizuje poslovanje. Ustali su protiv besramne korporativne pohlepe. Usprotivili su se kao ponosna zajednica. I pobedili su.

U Vašingtonu sam marširao sa slabo plaćenim radnicima koji su mi otkrili da postoji svet u kojem nije moguće preživeti sa minimalcem, kao i da su oni osuđeni na umiranje od gladi, te da moramo da podignemo minimalac na platu od koje može da se živi. Njihova poruka i borba odjekuju širom zemlje.

Ova knjiga opisuje istorijsku kampanju koju smo vodili. Ali što je najvažnije, ona je okrenuta budućnosti. Ona otvara nove puteve za Ameriku, utemeljene na principima ekonomске, socijalne, rasne i ekološke pravde. Ovo je put kojim treba da krenemo i bitka koju moramo izvojевati, u ime naše dece i unuka.

Borba se nastavlja.

PRVI DEO

PLAN I PROGRAM ZA NOVU AMERIKU: KAKO DA PROMENIMO ZEMLJU

JEDAN

Pobediti oligarhiju

DEMOKRATIJA ZNAČI: JEDNA OSOBA – JEDAN GLAS. To znači da je potrebno da se skupimo kako bismo zajedno odredili budućnost naše zemlje. A ne da šaćica milijardera kupuje izbore, ili da guverneri potiskuju glasače tako što siromašnima ili svima koji nisu belci uskraćuju pravo glasa. Zadatak nam je da zajedno pobedimo survavanje u oligarhiju i da stvorimo živu ekonomiju.

Trebalo bi da demokratija bude laka stvar. Trebalo bi da ona bude utisнутa u dušu svakog Amerikanca. Učestvovati, aktivirati se u političkom procesu, znati da vaš glas znači nešto i da on pomaže u oblikovanju budućnosti naše zajednice, države, i zemlje – trebalo bi da to bude suština našeg načina života. Trebalo bi da se o njoj uči u školi, razgovara tokom večere sa porodicom, i da se slavi na državnim praznicima.

Treba da zauvek budemo zahvalni Džefersonu, Adamsu, Pejnu, Vašingtonu, Medisonu, Frenklincu, Hamiltonu, i ostalim čelnim ljudima revolucije, koji su osnovali našu zemlju. Uz neverovatnu hrabrost, oni su svoje živote rizikovali kako bi stvorili jedno sasvim drugačije društvo.

Demokratija znači pravo slobodnog čoveka da upravlja svojom sudbinom. Ne da njom upravljaju kraljevi, kraljice ili carevi, već obični ljudi koji se na miran način okupljaju kako bi odredili budućnost svega društva. Demokratija znači da vlast pripada svima

i da je naše inherentno pravo da na vlast dovedemo ljudi koji će predstavljati naše interese. Na kraju krajeva, za to se zalaže naša Deklaracija nezavisnosti kada mudro kaže: „Mi smatramo da su ove istine očigledne, da su svi ljudi stvoreni jednakim, da su od svoga Tvorca obdareni određenim neotudivim pravima, među kojima su život, sloboda i potraga za srećom. Da bi se ta prava obezbedila, među ljudima se uspostavlja vlast, čija pravedna ovlašćenja potiču iz saglasnosti onih nad kojima se vlada.” *Pravedna ovlašćenja iz saglasnosti onih nad kojima se vlada.*

Šta u naše doba znači demokratija? Po mom mišljenju, trebalo bi da znači: jedna osoba – jedan glas. Trebalj bi da znači da svi imaju jednaku priliku da budu na javnom položaju. Trebalj bi da znači da imućni nemaju neumeren uticaj na izborni proces. Trebalj bi da znači da je glasanje i učestvovanje u političkom procesu lako i zgodno, koliko god je to moguće, i da ne postoje barijere koje bi sprecile određene grupe građana da ispune svoje pravo na učešće. Trebalj bi da znači da siromašni, stari, mladi i svi koji nisu belci ne budu diskriminisani kada žele da glasaju. Trebalj bi da znači da Sjedinjene Države imaju jednu od najvećih izlaznosti na svetu, a ne jednu od najslabijih. Trebalj bi da znači da je politička svesnost visoka i da su ljudi svesni i dobro informisani o većim izazovima pred kojima se nalazi naša nacija.

BORBA ZA ŽIVU DEMOKRATIJU

Svi znamo kakav je trnovit i težak put američka demokratija prevalila od osnivanja naše nacije, kada su se kolonijalni revolucionari sukobili sa kraljem Engleske i ogromnom silom Britanskog carstva i porazili ih. Odlučni da o stvarima koje utiču na živote ljudi oni sami treba da donose odluke, a ne neki autokratski monarh, 4 800 kilometara daleko, s druge strane Atlantskog okeana, revolucionari su se borili da stvore novo društvo, demokratsko društvo, jedinstveno u to vreme u svetu.

Međutim, takođe znamo da je nacrt Ustava koji su napravili, iako revolucionaran za današnje prilike, oslikavao vrednosti i običaje 90-ih godina XVIII veka – ropstvo i rasizam, stroge podele

među klasama i duboko ukorenjen seksizam. Znamo da je od tada, kroz krvoproljeće, borbu i nemire, američki narod želeo da proširi demokratiju i učini je inkluzivnijom. Da citiram Linkolnov govor u Getisburgu, naš cilj je bio stvaranje „vlasti naroda, koju čini narod i koja radi za narod.“

Abolicionisti, ne samo Frederik Daglas i Vilijam Lojd Gerison, već hiljade i hiljade njihovih podržavalaca, borili su se za ukidanje ropstva i za to da svi Amerikanci dobiju pravo na državljanstvo, nezavisno od rase. Vođen je veliki rat, delom zarad nastojanja da ova nacija crne Amerikance tretira kao ljude koji imaju ista prava kao beli Amerikanci. Ta borba nam je donela 14. amandman na Ustav, koji obezbeđuje jednaku zakonsku zaštitu za sve. Donela nam je 15. amandman na Ustav, koji zabranjuje uskraćivanje glasačkog prava na osnovu rase.

U skorije vreme, to je takođe bila suština demonstracija i protesta pokreta za građanska prava. Zbog toga su ljudi išli u zatvor, bili prebijani, a u nekim slučajevima i ubijani. To je bila suština onoga za šta se zalagao Martin Luter King Mlađi i njegov „Marš na Vašington“. To su bili odlučni napori miliona Amerikanaca, crnih i belih, koji su zahtevali da naša vlast ispuni san o demokratiji za sve. Ta borba je uspešno naterala kongres da donese Zakon o glasačkim pravima iz 1965, koji je potpisao Lindon Džonson, kako bi konačno obezbedio da svi građani u zemlji, nezavisno od toga koje su rase, imaju pravo glasa.

Borba nam je donela i 19. amandman na Ustav, koji je vlastima zabranio da ženama uskrate pravo glasa. Amandman se nije samo pojavio niotkuda, on je predstavljao plod borbe sifražetkinja, na čijem su čelu sredinom XIX veka bile takve ličnosti kao što su Lukrecija Mot, Suzan B. Entoni, i Elizabet Kejdi Stenton. Pokret za prava žene s kraja XX veka je na sličan način nastavio tu borbu – obezbedio je ženama veća prava, veću jednakost, više mogućnosti. Milioni žena, uz svoje muške saborce, jasno su istakli da žene Sjedinjenih Država neće biti građani drugog reda.

Glasanje je pravo, ne privilegija. Kako možemo da imamo pravu demokratiju kada je siromašnima uskraćeno pravo glasa zato što nemaju sredstava da plate porez na glasanje? Borba protiv dominacije bogatih i klase zemljoposednika dovela je do usvajanja 24. amandmana na Ustav, koji je zabranio da građani moraju da plate

kako bi glasali. Svi ljudi moraju da imaju pravo glasa, nevezano za njihov ekonomski status. Glasanje nije samo za bogate.

Kako možemo da šaljemo mlade ljude u rat, da budu ubijeni ili osakaćeni u borbi za demokratiju, kada čak ne mogu ni da glasaju za to hoće li uopšte biti rata? Iskustvo američkih vojnika u Drugom svetskom ratu, ratu u Koreji i Vijetnamu dovelo je do donošenja 26. amandmana na Ustav, koji je spustio starosnu granicu na osamnaest godina. Svi odrasli moraju da imaju pravo glasa.

MOĆ NOVCA

Moramo da se odlučimo. Možemo ili da imamo demokratiju, ili bogatstvo koncentrisano u rukama nekolicine ljudi, ali ne možemo da imamo oboje.

- sudija Vrhovnog suda, Luis Brendajs

Tokom prethodnih 230 godina značajno smo napredovali u naporima da naša zemlja postane demokratičnije i inkluzivnije društvo. Značajno smo napredovali u rušenju rasnih, polnih, klasnih i starosnih granica kako bi *svim* Amerikancima pružili jednak glas u vladavini nad njihovom zemljom. Zapravo, mnoge borbe za proširenje prava glasa bile su u samom srcu američkog iskustva. One definišu to kakvi smo mi ljudi.

Iako imamo još veliki put da prevalimo da bismo „usavršili našu demokratiju”, nažalost, danas, postoje izuzetno bogati i moćni ljudi koji, umesto da napreduju, žele da ponište napredak koji smo napravili i vrate sat istorije. Ovi oligarsi su uplašeni šta obični ljudi mogu da postignu kroz demokratski proces. Kako bi zaštitili svoja ogromna finansijska sredstva, oni koriste nevervratne resurse koje poseduju, a sve to u nastojanju da naše društvo učine manje demokratičnim.

Oni žele više moći za sebe, a manje za obične Amerikance. Iako svoje namere ne objavljuju na naslovnim stranama novina, njihov cilj je jasan. Oni žele da pomere našu zemlju ka oligarhijskom obliku društva u kojem se gotovo sva ekonomska i politička moć nalazi u rukama nekoliko porodica multimilionera. Oni nisu zadovoljni što kontrolišu većinu naše ekonomije i poseduju neverovatan procent našeg nacionalnog bogatstva. Sada žele da poseduju i našu

vlast. Žele da bukvalno onemoguće običnim Amerikancima da prave promene koje su potrebne da bi im životi bili bolji.

Tragično je što uspevaju u tome. Naša demokratija, sposobnost da obični ljudi oblikuju sopstvenu budućnost, svakim danom je sve slabija.

Svakog dana u Americi, umesto jedne osobe, jednog glasa i jednakog glasa za sve, vidimo kako grupica izuzetno bogatih ljudi upumpava milijarde dolara u politički proces kako bi kupili izbore za političare koji će potom biti njihovi dužnici. Uz to, vidimo i ogroman i koordinisan napor od strane političara Republikanske stranke da se uguši demokratija tako što se manjinama, siromašnima, starijima i mladima onemogućava da glasaju.

Rezultat užasne odluke Vrhovnog suda iz 2010. povodom Ujedinjenih građana, u odnosu glasova 5-4 – koju su progralale pravne organizacije finansirane od strane moćnih posebnih interesnih grupa i republikanskih vođa – jeste da najimućniji ljudi u ovoj zemlji, i najveće korporacije, sada mogu da troše neograničene sume novca na „nezavisne rashode“. Rezultat je sledeći – ogromna količina reklama širom Amerike – televizijske, radijske i internet – potiču od lažnih grupa koje služe kao paravan, a njihovi vlasnici i oni koji kontrolišu njima jeste šaćica milijardera. Zapravo, u mnogim izborima, „nezavisni rashodi“ sada igraju značajniju ulogu nego rashodi kandidata.

U jednoj državi za drugom – u izborima za Senat SAD, za Predstavnički dom, za guvernere, za državne zakonodavce, za gradska veća i okružne komisije, za školske odbore i sudske – interesi krupnog kapitala uspešno određuju ishod izbora kroz svoje ogromne rashode. Dok pišem ovo, šaćica milijardera troši 100 miliona dolara u pokušaju da dobije mesto u Senatu u Ohaju – 100 miliona dolara za jedno jedino mesto u Senatu u državi srednje veličine. Za ove milijardere, ovakvi rashodi su sića i jako dobra investicija. Za ove barone industrije fosilnih goriva, Volstrita i bankarstva, vojnih industrija, farmaceutskih industrija, i drugih – politika koju podržavaju kandidati koje oni postave doneće veoma isplativ dohodak u odnosu na njihove investicije, nekoliko puta veći.

Takođe, uzgred budi rečeno, što se ovih oligarha tiče, stvar sa Ujedinjenim građanima nije otišla dovoljno daleko. Ujedinjeni

građani dozvoljavaju neograničene *nezavisne* rashode. Donator može da potroši koliko god želi na kampanju, ali ne može da koordiniše aktivnostima sa kandidatom. Ovo je izuzetno neefikasan način da se kupe izbori. Bilo bi mnogo lakše i efikasnije da donator kontroliše i koordiniše kampanju kad bi on/ona mogao da prosto neograničenu količinu novca direktno da kandidatu.

Oligarsi razumeju da je stvaranje desničarskog sudstva veoma važno za njihove ciljeve, i troše velike količine novca kako bi sudije koje simpatišu njihovo mišljenje bile izabrane ili postavljene. U isto vreme, bore se u sudovima kako bi oborili bukvalno sva postojeća ograničenja i regulacije finansiranja kampanje, kao i da im se omogući da daju *direktne* priloge kandidatu po njihovom izboru. Ako se to dogodi, ako se milijarderima dozvoli da slobodno daju neograničene količine novca kandidatima, to će jasno i neizostavno značiti da ti kandidati postaju ništa više od plaćenih radnika svojih sponzora. To je, naravno, upravo ono što milijarderi želete.

Politička moć oligarha uveliko prevazilazi njihove priloge kampanjama i mogućnost da utiču na izbore. Kao rezultat njihove vlasti nad medijima, trustovima mozgova, univerzitetskim katedrama, i političkim paravan-organizacijama, oni utiču na američko javno mišljenje i unutrašnju i spoljnju politiku na načine koje malo ljudi shvata.

Sudeći po bukvalno celoj naučnoj zajednici, klimatska promena je planetarna kriza neverovatnog obima koja će direktno uticati na živote milijardi ljudi širom sveta. Naučnici veruju da treba da pravimo odvažne poteze i transformišemo naš energetski sistem tako što ćemo sa fosilnih goriva preći na energetsku efikasnost i obnovljivu energiju. Ali to ne želete milijarderi, vlasnici industrije fosilnih goriva. Oni su daleko više koncentrisani na svoje kratkoročne zarade nego na mučenje planete. Kao rezultat toga, oni su potrošili stotine miliona dolara da bi stvorili „pokret poricanja klimatskih promena” koji je zaklonio i lagao o istraživanju povodom klimatskih promena. Takođe su iskoristili uticaj svog ogromnog budžeta za reklamiranje kako bi u medijima ograničili prostor posvećen ovom vitalno važnom problemu.

Kada čujete za izveštaj koji je napravio „nezavistan nepristrasan trust mozgova” u kome se kaže kako je klimatska promena

samo nedokazana teorija, ili zašto bi bogatima trebalo da damo poreske olakšice, ili zašto ne treba da se pridružimo ostatku industrijalizovanog sveta u garantovanju zdravstvene zaštite svim građanima, da li su na njihove zaključke uticali milijarderi i agencije za osiguranje koje finansiraju ove trustove mozgova? Ne budimo naivni. Naravno da jesu.

Često čete u medijama čuti da se za glasnogovornika organizacije kaže da je „zabrinuti građanin zbog ovoga“ ili „zabrinuti građanin zbog onoga“. Ovi „zabrinuti građani“ uvek žele da smanje ili privatizuju socijalno osiguranje, Mediker, Veteransku administraciju, Agenciju za zaštitu životne sredine, ili bilo koji entitet koji štiti interesu radnika. Sledeći put kada čujete te „zabrinute građane“ kako se oglašavaju, proverite koja tačno grupa milijardera finansira njihove aktivnosti.

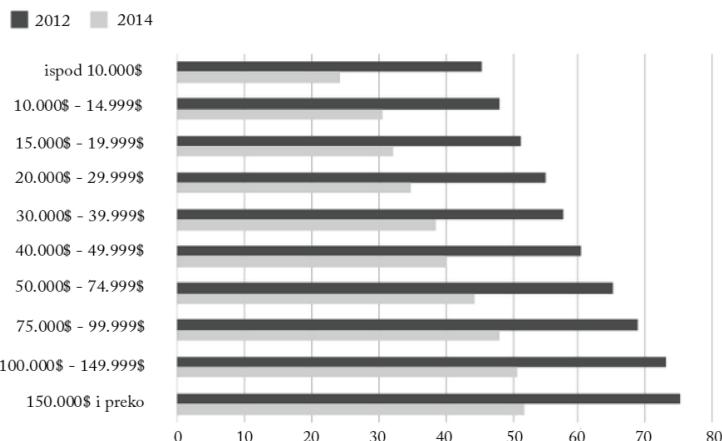
PODRIVANJE AMERIČKE DEMOKRATIJE

Republikanska stranka je ubedljivo pobedila 2014. na izborima na sredini mandata, uz istorijsko nisku izlaznost. Dobili su kontrolu nad Senatom, povećali većinu u Predstavničkom domu, i osvojili izbore za guvernere i državne sudije svuda širom zemlje. Uprkos činjenici da su ceo Kongres i jedna trećina Senata bili za izbore, neverovatnih 63% Amerikanaca nije glasalo. Još je mučnije bilo što 80% mlađih i velika većina Amerikanaca koji imaju niske prihode nisu glasali. Izlaznost je 2014. bila najniža od Drugog svetskog rata.

Zašto mlađi ne glasaju? Zašto odustaju od političkog procesa i naše demokratije u tako velikom broju? Odgovor nije komplikovan. Ljudi više ne veruju da vlast zastupa njihove interese. Za veliku većinu Amerikanaca, postoji ogroman rascep između onog što se dešava u njihovim životima i onog što se dešava u Vašingtonu ili glavnim gradovima država. Oni biraju da ne učestvuju u tome, što je po njihovom mišljenju, ismevanje demokratije.

U stvarnom svetu, izuzetno bogati se sve više bogate, a gotovo svi ostali bivaju sve siromašniji. Sluša li Kongres? Čije interese zastupa Kongres? Sigurno ne interese radničkih porodica koje se bore za preživljavanje.

Odnos izlaska na izbore i porodičnog prihoda u procentima za 2012 i 2014

Izvor: Census Bureau, 2013 i 2015 Demografske kalkulacije

U stvarnom svetu, milioni radnika ne mogu da prežive od satnica od kojih gladuju i mnogi među njima bore se da obezbede hranu. Mnogi ljudi u srednjoj klasi rade duže za manje plate. Ako ne promenimo putanju naše ekonomije, mlađa generacija ove zemlje biće prva u savremenoj istoriji koja ima niži životni standard od svojih roditelja.

Visoko obrazovanje je karta za srednju klasu, ali milioni mlađih jednostavno ne mogu da priušte odlazak na koledž, dok drugi napuštaju fakultete u neverovatnim dugovima.

Mnoge porodice imaju dva člana koji zarađuju, pa ipak se muče da pronađu stan koji mogu da priušte, ili kvalitetnu brigu o detetu. Mnogi stariji radnici videli su kako se njihovi poslovi u proizvodnji sele u Kinu ili Meksiko, i jedva preživljavaju od plate daleko niže od one koju su prethodno zarađivali. Mnogi stariji i veterani invalidi ne preživljavaju od socijalne zaštite od 10.000\$ godišnje, i 43 miliona ljudi živi u siromaštvu. I tako dalje, i tako dalje.

Šta rade članovi Kongresa povodom ovih pitanja? Reći ću vam šta rade. Troše neverovatnu količinu vremena na prikupljanje novca za njihovu iduću kampanju. I tad, kada dođu na vlast, predstavljaju interes ljudi koji su finansirali te kampanje.